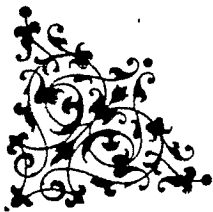

۱۷.۱۷

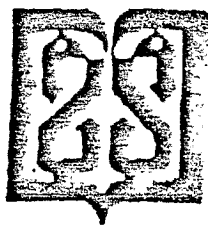

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

دانشگاه علوم پزشکی تهران

دانشکده داروسازی

پایان نامه:

جهت اخذ درجه دکتری

موضوع:

بررسی فارماکوکینوزی گیاه حرا (AVICENNIA MARINA)

قسمت اول

براهنمائی:

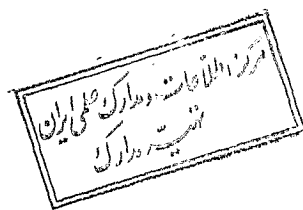
استادارجمندجناب آقای دکتر محمدحسین صالحی سورمقی

و

استادارجمندجناب آقای مهندس غلامرضا امین

نگارش:

یحیی رضا یحیی

شماره پایان نامه: ۳۰۵۸

سال تحصیلی: ۷۲ - ۱۳۷۱

۳۰۱۷

تقدیم به : خونهای پاک که با خلوص نیت برای بقای
دین و پایداری وطن ریخته‌شده .

تقدیم به :

پدر و مادر بزرگوارم که همواره مشوق
راه صحیح زندگی برای من بودند .

تقدیم به :

همسر عزیز و گرانقدرم، آنکه در زندگی و تحصیل
برایم همراهی صمیمی و یاور و فداکار بوده
است .

تقدیم به :

عزیزان دلبنده عباس و محمد

تقدیم به :

خواهران و برادران عزیزم که در دشواریهای
زندگی را هگشایم بوده اند .

با تشکراز:

استادگرامی، آقای دکتر صالحی سورمقی

و

استادگرامی، آقای مهندس امین

که بخشی از وقت گرانبهای خویش را صرف

راهنمایی ام کرده‌اند.

باتشکراز:

هیئت محترم قضات

گروه فارماکوگنوزی: آقایان مصطفوی ، کریمان

بدرخانی ، مهندس گنجی ، و خانم قبادیانی .

مسئولین محترم کتابخانه های دانشکده های روسازی

تما می دوستان عزیزم

"فهرست مطالب"

صفحه	عنوان
۱	مقدمه
	فصل اول : کلیات
۴	۱-۱ هدف و ضرورت طرح موضوع پایان نامه
۶	۱-۲-۱ مشخصات گیاهشناسی درخت حرا
۶	۱-۲-۱-۱ رده بندی
۶	۱-۲-۲-۱ نام های مختلف گیاه حرا
۶	۱-۲-۳-۱ مشخصات تیره شاه پسند
۸	۱-۲-۴-۱ مشخصات ظاهری درخت حرا
۱۵	۱-۳-۱ مشخصات جغرافیایی بنا در مورد بررسی درخت حرا
۱۵	۱-۳-۱-۱ استان هرمزگان
۱۸	۱-۳-۲-۱ استان بوشهر
۲۱	۱-۳-۳-۱ خلیج فارس
۲۵	۱-۴-۱ خلاصه ای از اهمیت و روشهای خردهنگاری
۲۷	۵-۱-۱ اهمیت بررسیهای فیتوشیمیایی گیاهان
۲۷	۵-۱-۱-۱ آلکالوئیدها
۲۹	۵-۲-۱-۱ ساپونین
۳۰	۵-۳-۱-۱ فلاونوئیدها
۳۱	۵-۴-۱-۱ تانن ها
۳۳	۶-۱-۱ اهمیت روش های کروماتوگرافی در فیتوشیمی
۳۳	۶-۱-۱-۱ تین لایر کروماتوگرافی
۳۵	۶-۲-۱ کروماتوگرافی روی ستون

۳۷	۱-۷ - اهمیت و بررسی اثرات بیولوژیکی گیاهان
	فصل دوم : کارهای عملی
۴۰	۲-۱- جمع آوری درخت چرا
۴۰	۲-۲- خشک کردن
۴۱	۲-۳- شناسایی گیاه (مرحله تعیین نام علمی)
۴۲	۲-۴- آسیاب کردن
۴۳	۲-۵- عمارة گیری و نگه‌داری آن
۴۵	۲-۶- تعیین خاکستر
۴۸	۲-۷- خرده‌نگاری برگ، ساقه و ریشه درخت چرا
۴۸	۱-۲-۷- خرده‌نگاری ریشه
۴۸	۲-۲-۷- خرده‌نگاری برگ و ساقه
۵۸	۲-۸- آزمایشات فیتوشیمی
۵۸	۱-۲-۸- آزمایشات مربوط به تشخیص و اندازه‌گیری تانن، آلکالوئید، ساپونین و فلاونوئید
۶۱	۲-۸-۲- تجزیه عمارة توسط کروماتوگرافی
	فصل سوم : بحث و نتایج و خلاصه‌ها
۶۸	۳-۱- نتیجه و بحث
۷۰	۳-۲- خلاصه پایان نامه
۷۲	منابع فارسی
۷۴	منابع خارجی

مقدمه :

از ادوار بسیار دور بشر از گیاهان در جهت بهبود بیماریها استفاده می کرده است. و اینکه در ابتدا بشر چگونه به اثرات دارویی گیاهان پی برده است مربوط به تجار ربی است که در جهت تغذیه گیاهان بدست آورده است. تجار رب بدست آمده برای شرکترا ر مسلم و سینه به سینه منتقل شده اند. این تجار رب با گذشت زمان تکامل یافت بطوریکه بسیاری از داروها سالیان دراز از گیاهان تهیه و مورد مصرف بشر قرار می گرفت و تا چندین دهه قبل احتیاجات دارویی بشرکلا "از مناب طبیعی و بخصوص از گیاهان بود. ازدیاد جمعیت جهان و نیاز به مواد اولیه گیاهی به مقدار زیاد و بهم خوردن تعادل تولید و مصرف از ظرفی و پیشرفت علوم شیمی از طرف دیگر، همچنین مسائلی اقتصادی و رقابت صنایع و نمونه دیگر باعث شد که مواد دارویی از مناب غیر گیاهی و به اصطلاح بطور مصنوعی تهیه شوند. و بدین ترتیب از مصرف گیاهان دارویی کاسته گردید اما پس از گذشت چند دهه از مصرف داروهای شیمیایی ایجاد عوارض سوء، بشر را بر آن داشت تا با ردیگر به گیاهان دارویی توجه نماید همچنین چون بهترین الگوی مواد موثر دارویی طبیعت می باشد و تحقیقات هر روزه رموز این دنیای بی کران را بیشتر می شکافد و برای همیست گیاهان دارویی افزوده می شود لذا اهمیت توجه به آن بیشتر روشن می شود، از ظرفی کشور ما ایران به علت دارا بودن شرایط آب و هوایی گوناگون، سرزمینی با خاکهای متنوع دارای فلور گیاهی کم نظیری می باشد که مطالعه این مناب عظیم بسیار ر شرف و ثروت ساز خواهد بود.

بررسی فیتوشیمی گیاهان ایران به ما این جا زه را می دهد که بتوانیم

به رزش حقیقی آنها پی برده تا بتوانیم آنها را با بهترین شرایط به عنوان

سرمایه‌های با ارزش در اختیار نسل کنونی و آینده قرار دهیم.

این پایان نامه به منظور شناسایی بیشتر گیاه *Avicennia marina* بنا به محلی حرا از جهت بررسی‌های فیتوشیمیایی و خوردن‌نگاری می‌باشد. گیاه مذکور که در نوع خود استثنا می‌باشد در بعضی از نقاط جهان و از جمله در سواحل خلیج فارس بصورت جنگلهای مستقر در آب قرار گرفته‌اند یکی از شگفتیهای طبیعت می‌باشد که بنا به دانشمندان شهیر ایرانی ابن سینا نامگذاری شده و تا کنون ناشناخته مانده و برای اولین بار در ایران مورد مطالعه فارماکولوژی قرار می‌گیرد.

فصل اول

کلیات

۱- اهداف و ضرورت موضوع پایان نامه :

با توجه به انتشار محدود گیاه حرا در ایران و جهان و با توجه به اینکه قسمت اعظم جنگل های درخت حرا در سواحل استراتژیک خلیج فارس قرار گرفته و احیاء جنگل های مذکور در این منطقه می تواند نقش ارزنده ای را در زمینه های مختلف صنعتی ، بهداشتی و حفاظت محیط زیست ایفا نماید ، توجه به آنها امری ضروری است . این امر مهم بدون بررسی و تحقیق در زمینه های مختلف این گیاه میسر نخواهد بود و با توجه به اینکه بین گیاهان در ایران تا کنون ناشناخته مانده و در آخرین رفراانس موجود (فلورنگی ایران شماره ۱۰۰۰ از جلد ۸ نوشته استاد دکترا احمد قهرمان) ذکر گردیده که حس زده میشود که گونه *Avicennia officinalis* همان گونه *A.marina* باشد و همچنین مطالعات فیتوشیمی روی آن صورت نپذیرفته است ، لذا هدف ما در این پایان نامه که برای اولین بار در ایران صورت می گیرد معرفی و شناساندن هر چه بیشتر این گیاه و بررسی ارزش آن خواهد بود که برای این منظور بررسی های مختلفی بر روی این گیاه صورت گرفته که شامل موارد زیر می باشد :

الف - شناسایی بیشتر گیاه (گیاه شناسی)

ب - خردنگاری قسمتهای مختلف گیاه

ج - فیتوشیمی گیاه

د - بررسی اثرات بیولوژیک عصاره گیاه

عکس از این سینا دانشمندان می ایران که درخت چرا به افتخار او نامگذاری شده است .